

Nr 300.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inköp av tackjärn; given Stockholms slott den 11 maj 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Axel Gjöres.

Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 maj 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Gjöres.

I skrivelse den 13 december 1944, nr 501, meddelade riksdagen, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 302 framställda förslag, medgivit, att det å allmän förskottsstat I för budgetåret 1944/45 uppförda anslaget till Åtgärder för ekonomisk efterkrigsberedskap finge i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 17 april 1944 förordat disponeras för bestridande av kostnader för inköp av tackjärn.

Under hänvisning i övrigt till nämnda proposition torde jag här få erinra

Bihang till riksdagens protokoll 1945. 1 saml. Nr 300.

om att Kungl. Maj:t genom olika beslut under nästlidna år uppdragit åt statens reservförrådsnämnd att för statens räkning inköpa och upplagra tackjärn intill en sammanlagd kvantitet av 160 000 ton, därav 70 000 ton av 1944 års produktion och 90 000 ton av årets produktion. Kostnaderna härför beräknades till inemot 40 000 000 kronor.

Sedan reservförrådsnämnden anmält, att nämnden jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 9 juni och den 28 juli 1944 inköpt tackjärn om 50 000 ton av 1944 års svenska produktion samt hemställt om anvisande av 10 500 000 kronor för bestridande av kostnaderna för dessa inköp, anbefallde Kungl. Maj:t genom beslut den 22 december 1944 statskontoret att från det å allmän förskottsstat I för budgetåret 1944/45 uppförda förskottsanslaget till Åtgärder för ekonomisk efterkrigsberedskap, med redovisning under särskild rubrik, till reservförrådsnämnden, på rekvisition i mån av behov, utbetala 10 500 000 kronor alt av nämnden användas för bestridande av ifrågavarande kostnader för inköp av tackjärn.

I skrivelse den 19 april 1945 har *reservförrådsnämnden* — under erinran om att Kungl. Maj:t genom beslut den 28 juli och den 27 oktober 1944 uppdragit åt nämnden att inköpa sammanlagt intill 90 000 ton träkolstackjärn av 1945 års produktion — meddelat, att av denna kvantitet komme enligt av nämnden på framställning av statens industrikommission numera träffade avtal att levereras högst 74 300 ton. Priset utgjorde 242 kronor 50 öre per ton. För likvidering av dessa inköp erfordrades ett belopp av i runt tal 18 000 000 kronor. Därest vad som återstode av de genom Kungl. Maj:ts beslut den 22 december 1944 anvisade medlen för inköp av tackjärn av 1944 års produktion, omkring 2 100 000 kronor, finge disponeras för inköp av tackjärn av 1945 års produktion, skulle ytterligare för ändamålet erfordras 15 900 000 kronor.

Departements-
chefen.

De kvantiteter tackjärn, som på sätt framgår av förenämnda proposition nr 302 år 1944 avsågos skola inköpas, uppgingo till sammanlagt 160 000 ton. Det har numera visat sig, att beräkningarna varit hållna i överkant. Sålunda ha av 1944 års produktion kunnat inköpas endast 50 000 ton mot avsedda 70 000 ton och enligt vad reservförrådsnämnden meddelat torde inköpen av 1945 års produktion komma att stanna vid högst 74 300 ton, d. v. s. 15 700 ton mindre än vad som tidigare beräknats.

För bestridande av de av reservförrådsnämnden angivna kostnaderna för inköp av tackjärn av 1945 års produktion, uppskattade till omkring 18 000 000 kronor, bör tagas i anspråk den av reservförrådsnämnden beräknade reservationen, 2 100 000 kronor, å det förut angivna, jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 22 december 1944 anvisade beloppet å 10 500 000 kronor, varjämte för bestridande av återstående kostnad ett särskilt anslag å 15 900 000 kronor torde böra anvisas å riksstaten för nästa budgetår.

Enligt reglerna för täckning av utgifter å förskottsstat bör nyssnämnda

belopp å 10 500 000 kronor täckas genom anvisning å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår av ett anslag å motsvarande belopp. Härom gör jag senare i dag framställning i samband med anmälan om vissa ytterligare utgifter å tilläggsstat.

Jag hemställer i detta sammanhang, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inköp av tackjärn* å kapitalbudgeten under Fonden för förslag till statsverket för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av . . . . . kronor 15 900 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Carl D. Ossmark.
